

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för skatteadministration,
skatteavtal och tullfrågor

Er referens: Fi2023/02053

Stockholm, 2023-09-25

Remissyttrande

Remiss av EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen.

Sammanfattning av synpunkter

- NSD anser att en gemensam europeisk tullmyndighet har potential att stärka och effektivisera EU:s gemensamma tullsamarbete. Dock är det viktigt att säkerställa att den nya myndigheten inte blir ett ytterligare lager av byråkrati och administrativ börda för företagen.
- Det är viktigt att utvecklingen och implementeringen av digitala lösningar på såväl EU-nivå som nationell nivå sker i samarbete med de ekonomiska aktörerna och leder till verkliga förenklingar för företagen.
- NSD är i likhet med regeringen kritisk till EU-kommissionens förslag avseende nya tullrättsliga påföljder och anser att en höjning av tulltillägget i enlighet med förslaget vore en olycklig utveckling. Nuvarande tulltillägg ligger i linje med nivåerna för skattetillägg och det finns likabehandlings- och konkurrensskäl för att inte ha avvikande regler beroende på om det är Tullverket eller Skatteverket som är beskattningsmyndighet för importmoms eller punktskatter.
- Det finns skäl att slopa nuvarande tullfrihet för lågvärdesförsändelser för att säkerställa konkurrensneutralitet gentemot EU-varor och minska incitamenten att med avsikt undervärdera tullvärdet vid import för att slippa betala tull. Det är positivt och nödvändigt att det även införs möjlighet att använda ett förenklat tullförfarande bland annat för plattformsföretagens försäljningar till privatpersoner i EU.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

- En utökad möjlighet att använda importordningen är positivt och leder till ett minskat antal fall där säljare som genomför distansförsäljningar av importerade varor behöver momsregistrera sig i ett annat EU-land än etableringslandet.
- NSD anser att det finns anledning att inte ändra nuvarande tidsfrist om 90 dagar avseende tillfällig lagring. Den föreslagna väsentligt förkortade tidsfristen skulle innebära en påtaglig försämring för de företag som använder sig av förfarandet.

Grunder för förslagen

Genomförandet av unionstullkodexen har enligt EU-kommissionen visat på brister inom flera områden som innebär att många av de förväntade fördelarna med förordningen ännu är orealiserade. Bristerna omfattar följande:

- Otillräckliga åtgärder för att säkerställa skyddet av EU och dess medborgare mot icke-finansiella risker tillämpliga på varor enligt annan unionslagstiftning än tullagstiftningen.
- Tullmyndigheternas bristande kapacitet att effektivt hantera den ökande volymen varor som importeras från tredjeländer via e-handel. Ökningen i e-handel bedöms ha resulterat i 1 miljard ytterligare tulldeklarationer i EU under 2022.
- Kapaciteten hos de IT-system som inrättats genom unionstullkodexen håller inte jämna steg med den tekniska utvecklingen.
- Bristen på effektiva styrningsstrukturer för tullunionen, vilket leder till olika praxis och ett oenhetligt genomförande av reglerna i medlemsstaterna.

Bristerna leder enligt kommissionen till att det uppstår hinder för en väl fungerande tullunion och därmed för en väl fungerande inre marknad. För att komma till rätta med bristerna och för att "ta tullunionen till nästa nivå", presenterade kommissionen den 17 maj 2023 ett reformförslag för tullunionen.

Förslaget består dels av en ny unionstullkodex, UCC¹, som ska komma till rätta med många av de nämnda bristerna, dels förslag om ändring i momsdirektivet², förordningen om tullbefrielse³ och förordningen om den Kombinerade nomenklaturen⁴. Förslaget om en ny unionstullkodex innehåller bl.a. följande nyheter:

- En europeisk tullmyndighet⁵, "EU Customs Authority", föreslås inrättas på central nivå från 2026 och vara helt i drift från och med 2028. Den nya EU-myndigheten ska:

¹ Union Customs Code

² Direktiv 2006/112/EG om mervärdesskatt

³ Förordning (EG) nr 1186/2009

⁴ Förordning (EEG) nr 2658/87

⁵ Även benämnt "Tullbyrå".

- utföra riskhantering och använda den stora mängden uppgifter i EU:s tulldatanav för riskanalys som ska ligga till grund för kontrollrekommendationer till medlemsstaterna.
- utveckla och underhålla EU:s tulldatanav.
- ha en nyckelroll vid hanteringen av restriktiva åtgärder (internationella sanktioner) och kriser. Det innebär bl.a. stöd till kommissionen och medlemsstaterna för att säkerställa sanktionerna mot t.ex. Ryssland och samordning av operativ krishantering mot bakgrund av erfarenheter från bl.a. coronapandemin.
- Ett tulldatanav inrättas, "EU Customs Data Hub". Syftet är att på sikt ersätta dagens mer decentraliserade IT-lösning som bygger på 17 olika IT-system med gemensamma och nationella komponenter med en centraliserad uppsättning system och tjänster. Näringsidkare ska kunna börja använda EU:s tulldatanav från och med januari 2032 och ska vara skyldiga att göra det senast 2037, då det är tänkt att vara i full drift.
- Systemet med godkända ekonomiska aktörer, AEO, utvecklas genom införandet av en ny status benämnd "Trust and Check trader". Tillståndet kan ges till en aktör som uppfyller de formella kraven och som de senaste tre åren visat på god tullhantering. Ett tillstånd som Trust and Check trader innebär bl.a. att tull och skatter avseende import till EU betalas i det land där det är etablerat och fått tillståndet.
- Nya bestämmelser om tullrättsliga påföljder införs. I förhållande till den nuvarande unionstullkodexen innehåller förslaget till ny unionstullkodex utvecklade bestämmelser om påföljder. Det föreslås en gemensam ram som fastställer en kärna av tullrättsliga överträdelse och icke-strafrättsliga påföljder. I förslaget anges bl.a. att minimumnivå för tulltillägg vid avsiktliga fel uppgår till 100-200 procent av det belopp som tulltillägg beräknas på och i övriga fall, som inte beror på uppsåt, ska tulltillägget uppgå till 30-100 procent av det belopp ligger till grund för tulltillägget.⁶
- Ändringar i förordningen om tullbefrielse och KN-förordningen innebär att tullfriheten för lågvärdeförsändelser från tredjeland tas bort från den 1 mars 2028.⁷ Vidare skapas ett förenklat förfarande med fem övergripande kategorier av varor, för vilka en enhetlig tullsats ska gälla för respektive produktkategori avseende varor som importeras från tredjeland via distansförsäljning till privatpersoner. Det förenklade förfarandet är frivilligt att använda för importören som ofta kommer att vara e-handelsplattformar. Det förenklade förfarandet innebär dock att lättnader på grund av preferenstill, "preferential of origin", inte kan tillämpas.⁸ Vidare ska transportkostnaden inom EU inräknas i tullvärdet vid tillämpning av det förenklade förfarandet.⁹

⁶ Se artikel 254 i nya UCC

⁷ Enligt nuvarande regler har lågvärdeförsändelser som importeras direkt från tredjeland förutsatt att det verkliga värdet inte överstiger 150 Euro per försändelse.

⁸ Se artikel 150 i UCC

⁹ Se artikel 156 i UCC

- Från den 1 mars 2028 föreslås ändringar av mervärdesskattedirektivets regler om distansförsäljning av importerade varor, ändringar som måste genomföras i den svenska moms lagen. Syftet är att minska den administrativa bördan för företag som säljer varor via plattformar. I dag ska plattformar som medverkar vid försäljningen ta ut, redovisa och betala importmoms för dessa varor, i stället för att köparen blir skyldig att betala importmoms när varorna importeras till EU. Det kan göras genom redovisning i den särskilda ordningen för distansförsäljning av varor vid import, den s.k. importordningen. Det gäller dock enbart varor av mindre värde om högst 150 euro. Kommissionen vill dock slopa begränsningen av varor av mindre värde, varvid plattformen ska ta ut moms och redovisa skatten via IOSS oavsett varornas värde. Förslaget förväntas leda till ett minskat antal fall där säljare som genomför distansförsäljningar av importerade varor behöver momsregistrera sig i ett annat EU-land än etableringsstaten.
Om redovisning inte sker i IOSS, som är frivillig att tillämpa, finns det möjlighet för den som anmäler varornas ankomst till tullmyndigheterna att deklarerera och betala importmomsen åt den person som varorna är avsedda för förutsatt att det är varor med ett värde på högst 150 euro. I aktuellt förslag föreslås även att den begränsningen slopas så att även varor med ett högre värde kan omfattas.
- Enligt gällande regler måste tredjelandsvaror på ett tillfälligt lager hänföras till ett tullförfarande eller återexporteras inom 90 dagar efter det att de presenterats för tullen.¹⁰ I EU-kommissionens förslag förkortas lagringstiden till 3 dagar och till 6 dagar för en godkänd mottagare.¹¹ I undantagsfall kan den tidsfristen förlängas.

Synpunkter

NSD anser att EU:s tullunion har en viktig funktion för att skydda den inre marknaden från bl.a. otillbörlig konkurrens från företag utanför EU och förhindra handel med illegala produkter. Samtidigt har tullunionen en viktig funktion som möjliggörare för att underlätta för den legala handeln med tredje land. En väl fungerande handel med omvärlden skapar välbefinnande för EU som helhet. Åtgärder som underlättar för den legala handeln med omvärlden är vällovliga. En naturlig del av detta är att främja en utökad digitalisering för att underlätta tullprocesser samtidigt som tullmyndigheternas uppdrag att skydda den inre marknaden vässas genom samordning av riskhanteringen som bygger på en ökad användning av AI och ambitionen att ha bästa tillgängliga teknik.

EU Customs Authority

NSD stödjer införandet av en gemensam europeisk tullmyndighet som stärker och effektiviserar EU:s gemensamma tullsamarbete. Tillsammans med EU Customs

¹⁰ Se artikel 149 i UCC

¹¹ Se artikel 85.5 i nya UCC

Data Hub har EU:s tullmyndighet potential att bidra till att minska efterlevnadskostnaderna för företag och nationella tullmyndigheter. Samtidigt har EU:s gemensamma tullmyndighet potential att optimera riskhanteringen för de nationella tullmyndigheterna och därmed allokera och prioritera kontrollresurser där de gör bäst nytta, vilket gynnar den legala handeln. Myndigheten bör hjälpa till att styra, samordna och stödja nationella tullmyndigheter för att få mer harmonisering, särskilt när det gäller genomförandet av tullkodex i hela EU. Dock är det viktigt att säkerställa att den nya myndigheten inte blir ett ytterligare lager av byråkrati och administration för företagen.

Utifrån den europeiska myndighetens kärnuppgifter¹² är det viktigt att upprätta gemensamma standarder och rekommendationer om bästa praxis för att skapa och upprätthålla harmonisering och likabehandling mellan EU-länderna.

EU Customs Hub

NSD är positiv till upprättandet av en EU Customs Data Hub. Digitalisering är viktigt för att förenkla tullförfaranden och minska byråkratin, vilket gynnar såväl europeiska företag som EU:s tullmyndigheter.

Mot bakgrund av de betydande förseningarna i implementeringen av de nuvarande IT-systemen bör det säkerställas att det inte kommer att uppstå liknande förseningar i genomförandet av EU:s tulldatahub. En väl koordinerad övergång eller gradvis utbyggnad är nödvändig för att göra det möjligt för företag och myndigheter att övergå till det nya systemet och undvika flaskhalsar eller förseningar. Att implementera övergången tidigt ska vara möjligt för de företag som vill, men inte tvingande för övriga. Detta bör beaktas i enlighet med tidsplanen för genomförandet. Eventuella förseningar innebär att företag och förvaltningar går miste om fördelarna med förenklingar som tulldatahuben har för tullprocesser. Det vore önskvärt om den planerade tidslinjen för implementeringen av EU:s tulldatahub var betydligt kortare.

Innan EU Customs Data Hub är fullt fungerande bör en lösning för att ansluta de nuvarande systemen till Data Hub tas fram. Denna interimslösning kan vara ett sätt att påskynda uppbyggnaden av datahubben och få mer avkastning på de investeringar som medlemsstaterna har gjort i de nuvarande IT-systemen. Det är viktigt att utvecklingen och implementeringen av digitala lösningar både på EU-nivå och nationell nivå sker i samarbete och dialog med andra aktörer för att säkerställa att digitaliseringen leder till verkliga förenklingar för företagen.

I förslaget anges vilka myndigheter som kan ha tillgång till EU Customs Data Hub.¹³ Ju fler agenter som har tillgång till Data Hub, desto fler problem kommer att uppstå relaterat till cybersäkerhet, potentiella bakdörrar och säkerhetsintrång. Tillgången till EU:s tulldata för andra myndigheter än tullmyndigheterna bör vara begränsad till

¹² Se artikel 209 i nya UCC

¹³ Se artikel 31 i nya UCC

det minimum som krävs. Dessutom bör företag kunna veta vilka som fått tillgång till deras data och för vilket ändamål.

Transformeringen kommer att innebära förändringar och utmaningar för företag. En central fråga är hanteringen av känslig företagsinformation och datadelning enligt förslaget, särskilt i samband med utbyte av data mellan EU-medlemsländer och andra myndigheter. Säkerheten av företagsdata för att inte röja sekretessbelagd information till obehörig måste vara en grundförutsättning vid inrättandet av EU Customs Hub.

Vidare är det av yttersta vikt att företagen säkerställer att interna processer och datahantering är i linje med de nya kraven och för detta kan det behövas vägledning från berörda myndigheter. För företagen kan det bl.a. innebära behov av att utvärdera befintliga system och processer och investera i uppdaterade teknologiska lösningar.

Det är viktigt att det ökade uppgiftslämnandet, tillsammans med andra föreslagna ändringar, inte leder till en ökad administrativ börda, ökade kostnader eller förseningar för företagen.

Trust and Check trader

NSD anser att finns fördelar med att införa Trust and Check trader och tills detta införs finns det, oaktat stor administrativ börda, fortsatt vissa fördelar med nuvarande AEO-certifiering. Införandet av en ny registrering som Trust and Check trader måste medföra påtagliga och faktiska fördelar, såsom tullförenklingar och färre kontroller, för de företag som efter ansökan till Tullverket godkänns. En certifiering måste bygga på förtroende från myndigheterna gentemot certifierade företag så att kontroller i större utsträckning görs gentemot specifika flöden och företag baserat på risk.

Dock finns det risk att endast stora företag med omfattande resurser kan uppfylla kraven för den nya registreringen. Det innebär sannolikt att många mindre och medelstora företag inte kommer att kunna åtnjuta möjlighet att minska den administrativa bördan som förfarandet sannolikt kommer att medföra, vilket är olyckligt. Konsekvensen av detta bör närmare analyseras.

Nya tullrättsliga påföljder

I Regeringskansliets faktagromemoria¹⁴ angående EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen framgår att regeringen är kritisk till föreslagna ändringar gällande nya tullrättsliga påföljder. I faktagromemorian anges att regeringen gör bedömningen att förslaget om sanktioner kan gå för långt i fråga om vad som är

¹⁴ Faktagromemoria 2022/23:FPM97 från den 21 juni 2023.

<https://www.regeringen.se/contentassets/28857415ad794e0f8b95b7be5b2cd565/en-reformering-av-tullunionen-202223fpm97.pdf>

nödvändigt och lämpligt att reglera samt att de rättsliga grunderna för förslaget är oklara.

NSD:s utgångspunkt är att såväl administrativa som straffrättsliga sanktionsavgifter på tullområdet behövs för att bekämpa illegal handel och brottslig verksamhet. Däremot är det viktigt att de administrativa sanktionsavgifterna, såsom tulltillägg, är rimliga och proportionerliga i förhållande till felaktighetens art och risken för skattebortfall för staten.

Nuvarande svenska utformning av tulltillägget kan ses som proportionerligt med anledning av att tillägget görs med en fast procentsats om 20 procent och med nio procent för de fall felaktigheten avser avdragsgill importmoms. Standardsatsen om 20 procent ligger i linje med nuvarande skattetilläggsregler och det finns likabehandlings- och konkurrensskäl för att inte ha avvikande regler beroende på om det är Tullverket eller Skatteverket som är beskattningsmyndighet för importmoms eller punktskatter. NSD är i likhet med regeringen kritisk till EU-kommissionens förslag och anser att en höjning av tulltillägget i enlighet med förslaget vore en olycklig utveckling. Skärpta regler för tulltillägg, som i huvudsak kommer att drabba seriösa företag som försöker göra rätt men där det emellanåt uppkommer enstaka oavsiktliga misstag och förbiseenden, underlättar inte för den legala handeln.

Ett tulltillägg på 20 procent är kännbart för de flesta företag. Om föreslagna ändringar måste genomföras i svensk rätt bör tulltillägget bestämmas till angivna miniminivåer och tillämpas enbart på tullavgifter och inte på punktskatter och importmoms som Tullverket är beskattningsmyndighet för. En sådan avgränsning skulle möjliggöra en fortsatt likformighet i hanteringen av straffavgifter oavsett om det är Tullverket eller Skatteverket som är beskattningsmyndighet för punktskatter och moms.

NSD uppmanar regeringen att skyndsamt hantera problemet med uppkomna inlåsnings effekter avseende importmoms vid förbiseenden i tullhanteringen i Sverige. Situationen har förvärrats av att Tullverket försöker kringgå HFD:s praxis¹⁵ avseende importmoms, trots att aktuella HFD-domar utgör gällande rätt och ska följas. Vidare finns det exempel på när Tullverket påför miljonbelopp i importmoms på anställda chaufförer vid misstag som karakteriseras som olaga införsel. En sådan påföljd blir för den enskilde ett drakoniskt straff, särskilt som personen inte har någon personlig vinning att det blivit fel. Momsen ska inte användas som sanktionsverktyg vilket Tullverkets nuvarande tillämpning medför med stora problem för näringslivet som följd. I stället vore det mer ändamålsenligt om det fanns bestämmelser om böter eller annan sanktionsavgift som Tullverket kan påföra vid bristande efterlevnad, såsom vid olaga införsel, som kan debiteras den felande parten.

¹⁵ Se HFD 2021 ref. 54 och HFD ref. 57.

Den svenska tillämpningen där avdrag nekats för importmoms vid bristande efterlevnad av tullagstiftningen, innebär en inlåsnings effekt av importmoms som medför att varor blir 25 procent dyrare. Dagens konsekvenser är oproportionerliga, strider mot momsens syfte och ändamål samt kan äventyra ett företags hela existens. I andra EU-länder kan liknande brister läkas och inlåsnings av momsen uppkommer inte där, vilket innebär att dagens svenska regler hämmar det svenska näringslivets konkurrenskraft. Svenskt Näringsliv har hemställt om lagändring, med förslag på mindre ändringar i moms lagen, för att åtgärda dagens brist.¹⁶

Slopad tullfrihet och förenklat förfarande

Ett bärande skäl för att avskaffa tullfriheten på lågvärdesförsändelser är att 65 procent är undervärderade och borde inte ha omfattats och klarerats som lågvärdesförsändelser. En direkt konsekvens av felvärderingen är att utländska varor som ska vara tullbelagda inte debiteras tull, varvid aktuella varor får en otillbörlig konkurrens fördel relativt konkurrerande varor inom EU. Dessutom går EU miste om tullintäkter. Sammantaget finns det skäl att slopa nuvarande tullfrihet för lågvärdesförsändelser för att säkerställa konkurrensneutralitet gentemot EU-varor och minska incitamenten att med avsikt undervärdera tullvärdet vid import i syfte att slippa betala tull. Det är dock viktigt att ett ökat uppgiftslämnande, sammantaget med andra föreslagna förändringar, inte medför en ökad administrativ börda och förseningar för företagen.

Även om de förenklingar som EU-kommissionen föreslår är positiva, måste dessa utarbetas ytterligare i nära samråd med berörda företag. Vidare finns det behov av att implementera och förbättra befintliga system för tulldatainhämtning, eftersom dessa är i olika utvecklingsfaser och är inte fullt implementerade i hela EU.

Det är även positivt att det införs möjlighet att använda ett förenklat tullförfarande bland annat för plattformsföretagens försäljningar till privatpersoner i EU.

Momsmässiga ändringar gällande distanshandel

Importordningen är en förenklingsåtgärd för betalning och redovisning för moms. En utökad möjlighet att använda importordningen är positivt och leder till ett minskat antal fall där säljare som genomför distansförsäljningar av importerade varor behöver momsregistrera sig i ett annat EU-land än etableringslandet.

NSD vill i enlighet med tidigare remissvar påtala behovet av en enhetlig definition av förmedlare eller gemensamma presumtioner för när plattformar anses agera i eget namn.¹⁷ Reglerna måste säkerställa lika villkor för alla marknadsplatser oavsett

¹⁶ Svenskt Näringslivs hemställan Åtgärda importmomsen som skadar svensk konkurrenskraft.

https://www.svensktnaringsliv.se/material/rapporter/hemstallan-atgarda-importmomsen-som-forsamrar-svensk-konkurrenskr_1201054.html

¹⁷ Se remissvar av Kommissionens förslag om mervärdesskatt i den digitala tidsåldern COM (2022) 701, 703 704 final, från den 24 januari 2023.

etableringsort, affärsmodell, storlek eller fraktnetod. Vidare måste regelefterlevnaden av importordningen säkerställas av berörda myndigheter genom riktade och effektiva kontroller som inte försvårar för den legala handeln.

Tillfällig lagring

NSD anser att det finns anledning att inte ändra nuvarande tidsfrist om 90 dagar avseende tillfällig lagring. Den väsentligt förkortade tidsfristen innebär en påtaglig försämring för de företag som använder sig av förfarandet. De nu föreslagna tidsfristerna är orimligt korta och kommer i många fall att urholka de fördelar som finns avseende dagens tillämpning av tillfällig lagring. Vidare bör det beaktas att de ekonomiska aktörernas IT- och administrativa system är uppbyggda kring den nuvarande tidslinjen på 90 dagar som tillåts för tillfällig lagring.

Kommentarer gällande specifika bestämmelser

- I artikel 70 framgår att deklaranter kan ändra en eller flera uppgifter i deklARATIONEN men inte ändra till annan deklarerant. Det bör gå under förutsättning att den nya deklareranten ger sitt medgivande att vara ny deklarerant och därmed ta på sig det tullrättsliga ansvaret. Föreslagen ändring skulle underlätta när t.ex. fel företag angivits som deklarerant, något som exempelvis kan påverka avdragsrätt till moms och möjligheten att hänföra punktskattepliktiga varor till ett uppskovsförfarande som lagerhållare för nationella punktskatter där det krävs att deklareranten/importören är varuägare.

Vidare bör artikeln inkludera de fall en ändring sker av kvantitet eller till annan likvärdig vara förutsatt att det inte finns någon misstanke om bedrägeri, t.ex. att

- ändra kvantitet så att den omfattar större kvantitet än som deklARATIONEN från början omfattade, exempelvis om deklareranten efter att varorna har frigjorts upptäcker att denne har övertaligt oklarerat gods (exempelvis om 21 pallar i stället för 20 pallar).
- ändra till "annan likvärdig vara" än den som frigjorts, exempelvis om deklareranten har anmält en maskin men det skulle varit en annan likvärdig maskin men med ett annat serienummer. Detta bör även accepteras vid mindre skillnader av vikt och värde.

Dessa fall bör godtas av Tullverket och inte hanteras som bristande efterlevnad enligt tullagstiftningen.¹⁸

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/v2hze9_remissvar_2022-169pdf_1194739.html/remissvar_2022-169.pdf

¹⁸ Detta ligger i linje med generaladvokatens yttrande i mål C-640/21.

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=tull&docid=269712&pageIndex=0&doclang=S&V&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1626770#ctx1>

- Artikel 71 anger när tullmyndigheten efter ansökan från den deklaranter kan ogiltigförklara en av tullmyndigheten godkänd importdeklaration. Möjligheten att ogiltigförklara en importdeklaration bör även inkludera importörer som övergår i ett transiteringsförfarande. Det bör även accepteras om godset inte finns hos tullmyndigheten när transitering startar men var tillgängligt för kontroll när importdeklarationen lämnades.
- Artikel 168.7¹⁹, gällande uppkomst av en tullskuld som inte berodde på försök till bedrägeri, bör även beakta andemeningen i ingressen till tullkodex när den infördes 2016: "När en tullskuld uppkommer på grund av att tullagstiftningen inte efterlevts bör den berörda personens goda tro beaktas, och verkningarna av vårdslöshet från gäldenärens sida bör minimeras".²⁰ För att befästa andemeningen i tullkodex bör, utöver en deklarerant även en gäldenär omfattas av artikel 168.7.

Syftet är att företag inte ska gå miste om förmånstull och andra tullåttnader om inte tullmyndigheten kan påvisa bedrägligt beteende i enlighet med andemeningen som framfördes vid införandet av tullkodex. Tullverkets nuvarande tillämpning innebär att en importdeklaration som lämnas som själv rättelse av ett företag enligt Tullverkets uppfattning inte räknas som en importdeklaration och därmed saknas deklarerant för importen trots att Tullverket lägger inkomna uppgifter från själv rättelsen till grund för importen och gäldenärskapet kvarstår.

En restriktiv tolkning av artikel 168.7 innebär att en tullförmån vid tullförseelser, såsom administrativa misstag, går förlorad trots att det saknas uppsåt och att själv rättelse gjorts av aktuellt företag.

Det ska vara tillräckligt att den som utses som gäldenär tillhandahåller de underlag som krävs för att åtnjuta tullförmåner till Tullverket för att dessa ska beviljas i de fall inte Tullverket kan påvisa att företaget varit bedrägligt. Vid bristande efterlevnad, ändring och ogiltigförklarande av deklaration bör deklarerants och gäldenärens goda tro beaktas. Det finns risk i dagens hantering att företags administrativa misstag hanteras av Tullverket på samma sätt som företag som uppträder bedrägligt. Företag som inte agerar bedrägligt måste ha chansen att göra fel och få rättat dessa utan att det uppkommer drakoniska konsekvenser som hämmar förtroendet för Tullverket och viljan att göra själv rättelser i framtiden.

- Av artikel 223.1b framgår att underlåtenheten att lämna nödvändig information, inklusive underlåtenheten att lämna en tulldeklaration, utgör en tullöverträdelse. Tullverkets tolkning av "ingiven deklaration" innebär dock att en deklaration anses vara ingiven endast om den fysiskt eller i pappersform

¹⁹ Motsvarar artikel 86.6 i nu gällande tullkodex.

²⁰ Preamble 38

lämnas till tullmyndigheten. Detta synsätt begränsar användningen av digitala tullsystem och hindrar en papperslös hantering och ökad effektivitet i tullprocessen.

Tolkningen av begreppet "ingiven deklaration" bör inkludera deklarationer som har initierats i ett verifierat tullsystem och därmed överförts till Tullverket, även om de inte har lämnats fysiskt eller i pappersform. Detta kan förekomma vid exempelvis självrättelser. En utökad tolkning av begreppet strider inte mot intentionen med den uppdaterade tullkodexen, utan skulle bidra till en mer pragmatisk tolkning som främjar användningen av digitala och elektroniska deklarationer.

En sådan förändring skulle främja digitaliseringen av tullprocessen och underlätta för näringslivet att använda moderna tekniska lösningar för att effektivisera sina tullhanteringsrutiner. Det skulle också bidra till ökad efterlevnad av tullbestämmelser genom att säkerställa att deklarationer kan spåras digitalt och att nödvändig information är tillgänglig för Tullverket.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Robert Lönn